

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาระดับการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	การแจกแจงแบบอef (F-Distribution)
p	แทน	ค่าความเป็นไปได้ (Probability)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง (Sum Square)
MS	แทน	ค่าความแปรปรวน (Mean Square)
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความอิสระ (Degree of Freedom)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ สถานภาพและขนาดของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)
4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู

กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน โดยการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารอบแก่น เขต 2 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
1. ครู	292	88.22
2. กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238	74.38
3. ผู้ปกครองนักเรียน	314	82.63
รวม	844	81.86
ขนาดโรงเรียน		
1. ขนาดเล็ก	221	81.85
2. ขนาดกลาง	498	83.98
3. ขนาดใหญ่	125	74.40
รวม	844	81.86

จากตารางที่ 12 พบร่วมกันว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 82.63 รองลงมาคือครู คิดเป็นร้อยละ 88.22 และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คิดเป็นร้อยละ 74.38 ส่วนขนาดของโรงเรียน พบร่วมกันว่า ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 83.98 รองลงมาคือโรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 81.85 และโรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 74.40

**การวิเคราะห์ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2**

**ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักธรรมาภิบาล	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. หลักนิติธรรม	3.67	0.83	มาก
2. หลักคุณธรรม	4.21	0.72	มาก
3. หลักความโปร่งใส	3.93	0.81	มาก
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.12	0.77	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.25	0.64	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.20	0.75	มาก
รวม	4.06	0.75	มาก

จากตารางที่ 13 พบว่า ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$,
 $SD=0.75$) และเมื่อพิจารณาในแต่ละหลัก พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 6 หลัก ซึ่งหลักที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด คือ หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.64$) รองลงมาคือหลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.21$,
 $SD=0.72$) ส่วนหลักที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.77$)
หลักความโปร่งใส ($\bar{X}=3.93$, $SD=0.81$) และหลักนิติธรรม ($\bar{X}=3.67$, $SD=0.83$) ตามลำดับ

**ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามหลักนิติธรรม**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักนิติธรรม	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการบริหารจัดการในโรงเรียนที่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ	4.00	0.81	มาก
2. มีการประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ของครู บุคลากร คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง	3.36	0.77	ปานกลาง
3. มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบโดย มองหมายให้ครูและบุคลากรได้ทำงานตาม ความรู้ความสามารถ	3.89	0.92	มาก
4. มีการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติ ราชการให้กับครูและบุคลากร	3.78	0.80	มาก
5. มีการกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษา	3.69	0.93	มาก
6. มีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจง ทำความ เข้าใจกับนักเรียนและผู้ปกครองในแนวปฏิบัติ ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.20	0.88	ปานกลาง
7. มีการจัดระบบคุ้มครองเด็กนักเรียน	4.03	0.81	มาก
8. มีการวางแผนการบริหารงานไว้ล่วงหน้า อย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง	3.77	0.80	มาก
9. มีการกำกับ ติดตามและนิเทศครูและบุคลากร ให้สามารถปฏิบัติงานตามแผนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.53	0.76	มาก
10. มีการปรับปรุงแนวปฏิบัติในโรงเรียนให้ทัน กับการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย	3.55	0.95	มาก
รวม	3.67	0.83	มาก

จากการที่ 14 พนวฯ ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังแก่น เขต 2 ตามหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.67$, $SD=0.83$) ซึ่งประเมินที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการจัดระบบคุณภาพเดือนักเรียน ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.81$) รองลงมา คือ มีการบริหารจัดการในโรงเรียนที่เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ ($\bar{X}=4.00$, $SD=0.81$) ส่วนประเมินที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการกำกับติดตามและนิเทศครุและบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานตามแผน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.53$, $SD=0.76$) มีการประชุม อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครุ บุคลากร คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครอง ($\bar{X}=3.36$, $SD=0.77$) และมีการประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจกับนักเรียนและผู้ปกครองในแนวปฏิบัติด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.20$, $SD=0.88$) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 ตามหลักคุณธรรม**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักคุณธรรม	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารปฏิบัติตามเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชน และผู้ใต้บังคับบัญชา	4.04	0.79	มาก
2. มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมี ความมีเมตตากรุณา อธิบายเพื่อ เพื่อแต่ต่อ ^{ผู้ร่วมงาน}	4.21	0.68	มาก
3. มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน อุทิศตนและเสียสละให้กับการปฏิบัติงานใน โรงเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.29	0.62	มาก
4. มีการส่งเสริมและสร้างสัมพันธภาพอันดี ระหว่างครูบุคลากรในโรงเรียนและชุมชน	4.52	0.74	มากที่สุด
5. มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในโรงเรียน มีความยุติธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตและเป็นที่ ยอมรับของบุคคลทั่วไป	4.35	0.65	มาก
6. มีการใช้หลักเหตุผลในการปฏิบัติงานและรับ ฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	3.82	0.93	มาก
7. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใน โรงเรียนได้ไปศึกษาดูงาน อบรมสัมมนาเพื่อ ^{นำความรู้มาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางาน} อย่างต่อเนื่อง	4.55	0.68	มากที่สุด
8. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรใน โรงเรียนมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.60	0.65	มากที่สุด
9. มีการพิจารณาความดีความชอบของครูและ บุคลากรในโรงเรียนโดยยึดหลักเกณฑ์และใช้ หลักคุณธรรม	3.20	0.87	ปานกลาง

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักคุณธรรม	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
10. มีวิธีการสร้างข่าวญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม	4.48	0.70	มาก
รวม	4.21	0.72	มาก

จากตารางที่ 15 พบร่วมกับ ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายอนแก่น เขต 2 ตามหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.72$) ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ($\bar{X}=4.60$, $SD=0.65$) รองลงมา คือ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้ไปศึกษาดูงาน อบรมสัมมนาเพื่อนำความรู้มาปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.55$, $SD=0.68$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารปฏิบัติดนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ชุมชนและผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.79$) มีการใช้หลักเหตุผลในการปฏิบัติงานและรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.82$, $SD=0.93$) และ มีการพิจารณาความต้องความชอบของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยยึดหลักเกณฑ์และใช้หลักคุณธรรม ($\bar{X}=3.20$, $SD=0.87$) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา^{สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธภูมิแก่น เขต 2 ตามหลักความโปร่งใส}

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความโปร่งใส	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างเหมาะสม	3.63	0.98	มาก
2. มีการบริหารงบประมาณเป็นไปตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่กำหนด อย่างเป็นระบบ ตรวจสอบได้	4.29	0.62	มาก
3. มีการพิจารณาผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรด้วยความยุติธรรม	3.82	0.93	มาก
4. มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ควบคุมการจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบและจำหน่ายพัสดุ ถูกต้องตามระเบียบฯ	4.35	0.65	มาก
5. มีการกำกับ ดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชี และทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบฯ	4.36	0.66	มาก
6. มีการตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน	3.32	0.95	ปานกลาง
7. มีการประเมินผลงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีเมื่อสิ้นสุดโครงการหรือสิ้นปีการศึกษา	3.80	0.93	มาก
8. มีการประเมินผลการบริหารงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง	3.48	0.98	ปานกลาง
9. มีการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองทุกปี และเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.21	0.75	มาก

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความโปร่งใส	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
10. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.62	มาก
รวม	3.93	0.81	มาก

จากตารางที่ 16 พบร่วมกับ ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก่อน เขต 2 ตามหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.81$) ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ก็คือ มีการกำกับ ดูแล ควบคุมให้มีการจัดทำบัญชีและทะเบียนเกี่ยวกับการเงินทุกประเภทให้เป็นปัจจุบันและถูกต้องตามระเบียบฯ ($\bar{X} = 4.36$, $SD = 0.66$) รองลงมา คือ มีการตรวจสอบ กำกับ ติดตาม ควบคุมการจัดซื้อ จัดซื้อ การตรวจสอบและจำหน่ายพัสดุถูกต้องตามระเบียบฯ ($\bar{X} = 4.35$, $SD = 0.65$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติ การประจำปีอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.63$, $SD = 0.98$) มีการประเมินผลการบริหารงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.48$, $SD = 0.98$) และมีการตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายเงินงบประมาณตามแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.32$, $SD = 0.95$) ตามลำดับ

ราชภัฏราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามหลักการมีส่วนร่วม**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักการมีส่วนร่วม	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการวางแผนและกำหนดนโยบายของ โรงเรียน	4.30	0.73	มาก
2. มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการกำหนดแผนงานและปฏิทินการ ปฏิบัติงาน	4.02	0.84	มาก
3. มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการวางแผนการใช้งานประมาณต่างๆของ โรงเรียน	4.10	0.87	มาก
4. มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน	4.56	0.58	มากที่สุด
5. มีการเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วม ในการกำกับดูตามและตรวจสอบผลการ ปฏิบัติงาน	4.07	0.83	มาก
6. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและ บุคลากร โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม	4.10	0.87	มาก
7. มีการส่งเสริมให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้า มา มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน	4.32	0.62	มาก
8. มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4.54	0.59	มากที่สุด
9. มีการเปิดโอกาสให้ห้องถีนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	3.43	0.88	ปานกลาง
10. มีการเปิดโอกาสให้ห้องถีนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.34	0.65	มาก

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักการมีส่วนร่วม	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
11. มีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน	3.49	0.90	ปานกลาง
รวม	4.12	0.77	มาก

จากการที่ 17 พนบว่า ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามหลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.77$) ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเปิดโอกาสให้ครุและบุคลากรมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.56$, $SD=0.58$) รองลงมา คือ มีการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X}=4.54$, $SD=0.59$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการเปิดโอกาสให้ครุและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงานและปฏิทินการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.02$, $SD=0.84$) มีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงบประมาณของโรงเรียน ($\bar{X}=3.49$, $SD=0.90$) และมีการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X}=3.43$, $SD=0.88$) ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามหลักความรับผิดชอบ**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความรับผิดชอบ	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. ผู้บริหารมีความตั้งใจและเอาใจใส่ต่อการ ปฏิบัติงาน	4.52	0.63	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความเข้าใจปัญหาในการปฏิบัติงาน และพร้อมให้ความช่วยเหลือ	4.05	0.72	มาก
3. ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของครูและ บุคลากรเพื่อปรับปรุงงานอยู่เสมอ	4.03	0.73	มาก
4. มีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำ แผนพัฒนาการศึกษาและแผนงานโรงเรียน	3.49	0.85	ปานกลาง
5. มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ นโยบาย เป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษาและ ความต้องการของชุมชน	4.40	0.64	มาก
6. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร สภาพแวดล้อมและความต้องการของห้องถีน	4.55	0.60	มากที่สุด
7. มีการพัฒนางานของโรงเรียนให้สามารถ ปฏิบัติได้จริงและเกิดผลงานเชิงประจักษ์ต่อ สังคม	4.58	0.54	มากที่สุด
8. มีการสำรวจ ดูแลและให้ความช่วยเหลือ นักเรียนที่ประสบปัญหาต่างๆ เช่น ความ ยากจน สุขภาพอนามัย ปัญหารครอบครัว การ เรียนและความประพฤติ	4.60	0.50	มากที่สุด
9. มีการกำกับ ติดตาม นิเทศครูและบุคลากรให้ สามารถปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ได้	4.32	0.64	มาก

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความรับผิดชอบ	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
10. มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการพัฒนาการศึกษา	4.09	0.65	มาก
รวม	4.25	0.64	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามหลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.64$) ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการสำรวจ ดูแลและให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่ประสบปัญหาต่างๆ เช่น ความยากจน สุขภาพอนามัย ปัญหาครอบครัว การเรียนและความประพฤติ ($\bar{X}=4.60$, $SD=0.50$) รองลงมา คือ มีการพัฒนางานของโรงเรียนให้สามารถปฏิบัติได้จริงและเกิดผลงานเชิงประจำต่อสังคม ($\bar{X}=4.58$, $SD=0.54$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ ผู้บริหารมีความเข้าใจปัญหาในการปฏิบัติงานและพร้อมให้ความช่วยเหลือ ($\bar{X}=4.05$, $SD=0.72$) ผู้บริหารยอมรับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากรเพื่อปรับปรุงงานอยู่เสมอ ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.73$) และมีการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการเพื่อนำมาใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนงานโรงเรียน ($\bar{X}=3.49$, $SD=0.85$)

ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก่อนแก่น เขต 2 ตามหลักความคุ้มค่า**

การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักความคุ้มค่า	n=844		
	\bar{X}	SD	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการของโรงเรียนเพื่อใช้ประกอบการ วางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน	3.50	0.87	ปานกลาง
2. มีการมอบหมายงานที่ตรงกับความรู้ ความสามารถและความต้องการของครูและ บุคลากร	4.29	0.78	มาก
3. มีการนำข้อมูล สารสนเทศ มาใช้ในการ กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.92	0.83	มาก
4. มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากร สามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	4.63	0.71	มากที่สุด
5. มีการกำกับ ดูแล การรักษา ซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้ การได้ดีเสมอ	3.88	0.85	มาก
6. มีการดูแลการใช้อาคารสถานที่และบุคลากร โรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มากที่สุด	4.59	0.70	มากที่สุด
7. มีการดูแล ซ่อมแซมอาคารต่างๆให้อยู่ใน สภาพที่ใช้การได้ดีและปลอดภัยอยู่เสมอ	4.51	0.75	มากที่สุด
8. มีการส่งเสริมการใช้จ่ายงบประมาณ อย่างประหยัดและคุ้มค่า	4.06	0.72	มาก
9. มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการ นิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	3.65	0.87	มาก
รวม	4.20	0.75	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ระดับการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนэнกエン เขต 2 ตามหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, $SD = 0.75$) ซึ่งประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.63$, $SD = 0.71$) รองลงมา คือ มีการคุ้มครองใช้อาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, $SD = 0.70$) ส่วนประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับ คือ มีการกำกับ ดูแล การรักษา ซ่อมแซมวัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีเสมอ ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.85$) มีการนำผลการประเมินไปใช้ประกอบการนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 0.87$) และมีการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของโรงเรียนเพื่อใช้ประกอบการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงาน ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.87$)

ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับค่าการปรับปรุงการติดตามหลักสูตรร่วมกับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
จําแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษางบประมาณ	บุคลากรเด็ก(n=221)			บุคลากรทาง(n=498)			ขนาดใหญ่(n=125)		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. หลักนิติบัตรรอมลูกวิ่ง	4.02	0.49	มาก	4.16	0.45	มาก	4.10	0.29	มาก
2. หลักคุณธรรมรอมลูกวิ่ง	4.50	0.38	มาก	4.44	0.45	มาก	4.45	0.40	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.30	0.33	มาก	4.16	0.42	มาก	4.40	0.42	มาก
4. หลักการสอนส่วนร่วม	4.19	0.47	มาก	4.09	0.46	มาก	4.48	0.46	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.31	0.36	มาก	4.27	0.46	มาก	4.42	0.42	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.22	0.49	มาก	4.18	0.37	มาก	4.38	0.20	มาก
รวม	4.26	0.42	มาก	4.22	0.44	มาก	4.37	0.37	มาก

72

จากตารางที่ 20 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก่อน เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พนวจ
โรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, $SD = 0.42$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมาก
ไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.50$, $SD = 0.38$) หลักความรับผิดชอบ
($\bar{X} = 4.31$, $SD = 0.36$) และหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.33$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ
หลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.02$, $SD = 0.49$) โรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$,
 $SD = 0.44$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.44$,
 $SD = 0.45$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.27$, $SD = 0.46$) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.18$,
 $SD = 0.37$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ หลักการ มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.09$, $SD = 0.46$) โรงเรียนขนาด
ใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, $SD = 0.37$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย
3 อันดับแรก ได้แก่ หลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.46$) หลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.45$,
 $SD = 0.40$) และหลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.43$, $SD = 0.42$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ หลักนิติ
ธรรม ($\bar{X} = 4.10$, $SD = 0.29$)

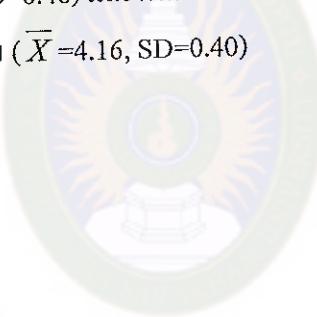

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 21 ค่าเฉลย ค่าเบี่ยงจันวนทางตรรกนัยและระดับการปริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บุรุษทางศาสนาศึกษา ตั้งแต่ก่อตั้งงานจนถึงปัจจุบันที่กราฟข้อมูล
ของแผนที่ 2 ตามความคิดเห็นของครู กรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง

การบริหารสถานศึกษาชั้นมัธยมศึกษา	ค่า ($n=292$)			กรรมการสถานศึกษา ($n=238$)			ผู้ปกครอง ($n=314$)		
	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	\bar{X}	SD	ระดับ
ตามหลักธรรมาภิบาล	4.08	0.49	มาก	4.12	0.35	มาก	4.16	0.40	มาก
1. หลักนิติธรรม	4.49	0.41	มาก	4.47	0.46	มาก	4.50	0.30	มาก
2. หลักคุณธรรม	4.23	0.39	มาก	4.24	0.43	มาก	4.41	0.37	มาก
3. หลักความโปร่งใส	4.12	0.49	มาก	4.29	0.36	มาก	4.42	0.56	มาก
4. หลักการนับถ่วงร่วม	4.28	0.41	มาก	4.31	0.40	มาก	4.48	0.48	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.17	0.42	มาก	4.30	0.35	มาก	4.40	0.32	มาก
6. หลักความซื่อสัมภ่าต	4.23	0.44	มาก	4.29	0.39	มาก	4.40	0.41	มาก
รวม									

จากตารางที่ 21 ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภินาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู กรรมการ สถานศึกษาและผู้ปกครอง พนวชา ความเห็นของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.44$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.49$, $SD=0.41$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.41$) และหลักความโปร่งใส ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.39$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.08$, $SD=0.49$) ความเห็นของกรรมการ สถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.39$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.47$, $SD=0.46$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.40$) และหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.35$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ หลักนิติธรรม ($X=4.12$, $SD=0.35$) ความเห็นของผู้ปกครอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.41$) เรียงจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ หลักคุณธรรม ($\bar{X}=4.50$, $SD=0.30$) หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.48$, $SD=0.48$) และหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.42$, $SD=0.56$) ส่วนอันดับสุดท้ายคือ หลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.16$, $SD=0.40$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาด
ของสถานศึกษา**

**ตารางที่ 22 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาด
ของสถานศึกษา**

หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	p
หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.319	0.159	0.795	0.455
	ภายในกลุ่ม	841	15.439	0.201		
	รวม	843	15.758			
หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.307	0.154	0.901	0.410
	ภายในกลุ่ม	841	13.128	0.170		
	รวม	843	13.436			
หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	0.643	0.321	2.123	0.127
	ภายในกลุ่ม	841	11.657	0.151		
	รวม	843	12.300			
หลักการมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.341	0.670	3.092	0.051
	ภายในกลุ่ม	841	16.690	0.217		
	รวม	843	18.030			
หลักความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.233	0.116	0.673	0.513
	ภายในกลุ่ม	841	13.328	0.173		
	รวม	843	13.561			
หลักความซึ้งค่า	ระหว่างกลุ่ม	2	0.364	0.182	1.129	0.329
	ภายในกลุ่ม	841	12.415	0.161		
	รวม	843	12.780			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.295	0.147	1.219	0.301
	ภายในกลุ่ม	841	9.313	0.121		
	รวม	843	9.608			

จากตารางที่ 22 พนว่า ระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 จำแนกตามขนาดของ
สถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็น
ของครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน**

**ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนระดับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็น
ของครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน**

หลักธรรมาภิบาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
หลักนิติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.067	0.033	0.163	0.850
	ภายในกลุ่ม	841	15.691	0.204		
	รวม	843	15.758			
หลักคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.341	0.171	1.004	0.371
	ภายในกลุ่ม	841	13.094	0.170		
	รวม	843	13.435			
หลักความโปร่งใส	ระหว่างกลุ่ม	2	0.296	0.148	0.951	0.391
	ภายในกลุ่ม	841	12.003	0.156		
	รวม	843	12.300			
หลักการมีส่วน ร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.924	0.462	2.079	0.132
	ภายในกลุ่ม	841	17.107	0.222		
	รวม	843	18.030			
หลักความ รับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.306	0.153	0.890	0.415
	ภายในกลุ่ม	841	13.255	0.172		
	รวม	843	13.651			

หลักธรรมากิษาล	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
หลักความคุ้มค่า	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 841 843	0.516 12.263 12.779	0.258 0.159	1.622	0.204
รวม	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	2 841 843	0.319 9.289 9.608	0.160 0.121	1.323	0.272

จากตารางที่ 23 พบว่า ระดับการบริหารตามหลักธรรมากิษาของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ตามความคิดเห็นของครู
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียน โดยรวมและรายคัวนแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2**

จากการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยสรุปปัญหาและ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2 ดังนี้

**ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอนแก่น เขต 2**

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่	ร้อยละ
หลักนิติธรรม		
1. ผู้บริหารควรกำกับ ติดตามและนิเทศการปฏิบัติงานของครูให้ เป็นไปตามแผนที่กำหนด ไว้ในแต่ละปี	235	9.10
2. ผู้บริหารควรจัดการประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรายงานด้าน ^{ผลการเรียนและพฤติกรรมนักเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละครึ่ง}	148	5.73
3. ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเพื่อทบทวนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ของครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง อย่างน้อยปีละครึ่ง	97	3.76
หลักคุณธรรม		
4. ผู้บริหารและคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีส่วนในการพิจารณาความดีความชอบของครูควรยึดหลักเกณฑ์และใช้ หลักคุณธรรมให้มากที่สุด	434	16.81
หลักความโปร่งใส		
5. ผู้บริหารควรมีการตรวจสอบและติดตามการใช้จ่ายเงิน ^{งบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน}	211	8.17
หลักการมีส่วนร่วม		
6. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	197	7.63
7. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษา/ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแผนงบประมาณของโรงเรียน	188	7.28

ข้อเสนอแนะ	ค่าความถี่	ร้อยละ
หลักความรับผิดชอบ		
8. ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาเพื่อนำไปใช้ประกอบการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	305	11.81
9. ผู้บริหารควรพัฒนาระบบคุณภาพให้เข้มแข็งและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการเรียนและความประพฤติ	524	20.29
หลักความคุ้มค่า		
10. ผู้บริหารควรติดตามและคุ้มครองนักเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ดีอย่างเสมอ	103	3.99
11. ผู้บริหารควรมีการวางแผนการใช้อาหารและบริโภคภายในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น	140	5.43
รวม		2,582
		100.00

จากตารางที่ 24 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ส่วนใหญ่เสนอแนะให้ผู้บริหารพัฒนาระบบคุณภาพให้เข้มแข็งและทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านการเรียนและความประพฤติ คิดเป็นร้อยละ 20.29 รองลงมาคือ ผู้บริหารและคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่การศึกษาที่มีส่วนในการพิจารณาความคืบหน้าของครุภารย์คิดหลักเกณฑ์และใช้หลักคุณธรรมให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.81 และผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาเพื่อนำไปใช้ประกอบการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 11.81